

Draken op een tropisch eiland

Zou je weleens een echte draak willen zien? Ga dan kijken op het eiland Komodo in Indonesië. Daar leven metersgrote hagedissen met een giftige bek, die herten, varkens en buffels eten. Ze kunnen helaas niet vliegen, maar ze zwemmen als de beste. En als ze rennen, houd je ze niet bij. Klim vlug in een boom; dat doen de jonge komodovaraantjes ook, anders worden ze opgegeten door de grote.

Komodovaraan	<i>Varanus komodensis</i>
Verspreiding:	een paar kleine eilanden in Indonesië, waaronder Komodo
Voedsel:	dode en levende zeedieren, kleine hertensoorten, wilde geiten, Java- apen, reptielen en waterbuffels
Leeftijd:	20 jaar
Gewicht:	volwassen mannetjes tot 90 kg, vrouwtjes tot 60 kg
Draagtijd eieren:	8 tot 9 maanden
Aantal eieren:	6 tot 24

Hoe zie ik er uit?

De komodovaraan is de grootste hagedissensoort die er bestaat. Dit roofdier is gevaarlijk voor mens en dier. Razendsnel kan hij een aanval inzetten. Dan kun je hem rennend niet bijhouden! Deze varaan heeft een geschubd lijf met een lange staart. Vier sterke poten tillen hem van de grond. De 'voeten' lijken op onze handen, maar dan verkeerd om: onze pinken zijn zijn duimen. Met zijn klauwen kan hij kuilen graven van wel een meter diep. Ook voelt hij zich als een vis in het water. Met krachtige slagen van zijn staart zwemt hij zo van eiland naar

eiland. Zolang hij klein is, klimt hij in bomen omdat hij moet uitkijken voor grotere komodovaranen, andere roofdieren en roofvogels. Een volwassen dier heeft geen natuurlijke vijanden.

De komodovaraan kan enorme stukken voedsel naar binnen werken. Hij kan zijn keelgat heel ver oprekken. Met zijn lange, gespleten tong ruikt hij of er een lekker hapje in de buurt is.

Waar woon ik?

De komodovaraan komt alleen voor op een paar eilanden in Indonesië. De varaan is vernoemd naar een ervan: Komodo. De andere eilanden zijn Padar, Rintja, Oewada Sami, Gili Moto en het westen van Flores. Komodo heeft een savanne-achtig landschap, met rotsen, grasland, palmbomen, berggruggen- en dalen en stukjes bos. Het is niet groot: 30 km lang en 20 km breed. Het is omgeven door koraalriffen, waarin de komodovaraan weleens een frisse duik neemt. Het droge klimaat is voor de komodovaraan geen enkel probleem. Hij kan anderhalve maand zonder een druppel water.

Wat eet ik?

De komodovaraan is een echte vleeseter. Ook rottend vlees vormt een feestmaaltijd. Van

ver ruikt hij de geur van bloed of een kadaver. Daarom zijn deze dieren belangrijke opruimers in de natuur. Als er geen dierenlijk voor het oprapen ligt, vormen zieke en zwakke dieren de gemakkelijkste prooien. De komodoaraan jaagt in zijn eentje. Vogels, herten, wilde geiten en zelfs waterbuffels lopen gevaar. De varaan is verbazend snel in de aanval. Hij hoeft zijn prooi alleen maar te bijten. In zijn speeksel zitten wel veertig verschillende ziekmakende bacteriën en een stofje dat ervoor zorgt dat bloed niet kan stollen. Na een beet van de komodoaraan verzwakt de prooi snel door bloedverlies en vergiftiging. De varaan wandelt op zijn gemak het geurspoor van zijn stervende prooi achterna. Na een flinke maaltijd kan hij er weer een paar dagen tegen. De vertering duurt twee à drie dagen.

Een jonge komodoaraan eet insecten, kleine vogels en eieren.

Mijn familie en ik

De komodoaraan heeft een eigen territorium. Met sissende geluiden, een zwiepende staart, een hoge rug en een dikke nek maakt hij een indringer duidelijk dat hij weg moet wezen. Als deze signalen niet helpen, springen de twee dieren op hun achterste poten tegen elkaar op en bijten waar ze kunnen. De verliezer vlucht.

Alleen bij het eten komen de varanen samen en leren ze elkaar wat beter kennen. Dit helpt de mannetjes om een leuk vrouwtje te vinden. Vanaf hun vijfde levensjaar zijn komodoaranen namelijk volwassen. Dan gaan ze in de zomer op zoek naar een partner om te paren. Hieraan gaan heel wat rituelen vooraf. Mannetjes vechten met elkaar en de sterkste moet vervolgens het vrouwtje voor zich winnen door met haar te neuzen en in haar nek te bijten.

Het vrouwtje neemt een paar dagen de tijd om eieren te leggen. Ze maakt meerdere kuilen van 30 cm diep waarin ze haar eieren, zo groot als geschilde kokosnoten, begraaft. De uitgekomen komodoaraantjes moeten zichzelf uitgraven. Ze klimmen snel de veiligheid van een boom in. Als ze groot genoeg zijn, zetten ze hun leven voort op de grond.

Help!

Helaas maakt de mens jacht op dit bijzondere dier. De plaatselijke bevolking doodt het dier uit angst, voor de huid, het vlees en voor geneesmiddelen. De vetten van de varaan zijn volgens sommige Chinese geneesheren heilzaam tegen watervrees. Als je die inneemt zou je net zo goed kunnen zwemmen als de komodoaraan! Het toerisme maakt de toestand van de komodoaraan nog erger. Zijn toch al kleine leefgebied wordt nog kleiner. Daarom is het binnenland van de eilanden alleen nog toegankelijk met een gids. Zowel voor mens als dier is dit veiliger.

Dierentuinen dragen ook bij aan de instandhouding van de soort. In een internationaal fokprogramma wordt gekeken welk mannetje het beste met welk vrouwtje kan paren. De coördinator van het fokprogramma werkt in Diergaarde Blijdorp. Hier kun je ook komodoaranen zien. Het huidige mannetje mannetje komt uit Londen en het vrouwtje van Gran Canaria. Van tijd tot tijd zijn er jongen die weer naar andere dierentuinen worden gestuurd. Het is veel werk om het DNA van de dieren uit te zoeken, zodat er steeds onverwante ouders bij elkaar gezet kunnen worden.

Wist je dat...

...de plaatselijke bevolking de komodovaraan 'Buaja Darat' noemt? Dit betekent 'landkrokodil'. De mensen dachten dat de varaan een gevaarlijke krokodil was die wel zeven meter lang kon worden.

...de westerse wereld pas sinds 1912 van zijn bestaan afweet?

Dat was een hele sensatie. Zulke grote varanen hadden we nog nooit gezien.

Wil je meer informatie klik dan op onderstaande linkjes!

<http://www.youtube.com/watch?v=A-NxMONuJQA&feature=related>

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Komodovaraan>

<http://allfornature.nl/site/wp-content/uploads/Indonesian-Big-5-1-630x310.jpg>